

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **E. H.**, bývajúcej v G., zastúpenej JUDr. **L. L.**, advokátkou v P., proti žalovanej **A. – S., a.s., B.**, o **zaplatenie 10 249 500 Sk z titulu mimoriadneho zvýšenie náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia**, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp.zn. 9 C 209/03, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 27. septembra 2006 sp.zn. 23 Co 3/2006, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobkyne **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom z 1. decembra 2005 č.k. 9 C 209/03-247 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyne 943 330 Sk z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 103 466 Sk do rúk jej právnej zástupkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku (v časti náhrady za bolesť a zvyšku sťaženia spoločenského uplatnenia) žalobu zamietol. Zároveň žalovanej uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu 47 165 Sk súdny poplatok a 41 688 Sk z titulu zaplateného znalčeného do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vec po právnej stránke posúdil podľa ustanovenia § 6 ods. 1 a 2, § 7 ods. 1, 2, 3 a § 9 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. a rozhodnutie odôvodnil tým, že bolo jednoznačne preukázané, že za škodu na zdraví, ktorú utrpela žalobkyňa pri dopravnej nehode, ktorú zavinil poistenec žalovanej v zmysle § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka ako i § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. zodpovedá žalovaná. S poukazom na stanovisko znalca MUDr. M., že žalobkyňa sa musí podrobiť ďalšej operácii,

z čoho súd vyvodil, že z hľadiska bolestného jej stav ešte nie je ustálený, nárok žalobkyne v časti bolestného ako predčasne podaný zamietol. Pri posudzovaní náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia zohľadnil, že žalobkyňa utrpela poškodenie zdravia vo veku 34 rokov na vrchole baletnej kariéry, pričom jej profesia si vyžadovala 100 % zdravotný stav, absolútnu fyzickú a duševnú kondíciu, aj dokonalý výzor. V dôsledku úrazu prestala tancovať – bola nútená zanechať kariéru baletky a v súčasnosti sa venuje len výučbe klasického baletu. Zohľadnil tiež, že žalobkyňa sa nedokáže venovať doterajším záľubám, nevie sa plnohodnotne zúčastňovať spoločenských podujatí (divadlo, koncerty, tanec). Tieto aktivity aj športového charakteru musela obmedziť. Jej terajší spôsob života má zlý vplyv na jej psychiku. Je obmedzená aj v bežnom rodinnom živote, nie však domácich prácach. Vzhľadom na to, že nie je predpoklad na zlepšenie zdravotného stavu, súd uznal nárok navrhovateľky za opodstatnený vo výške sedem násobku bodového ohodnotenia stanoveného za sťaženie spoločenského uplatnenia celkom v rozsahu 1 033 200 Sk, z ktorej sumy odpočítal sumu 89 900 Sk z titulu už zaplateného odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia a žalobkyni tak priznal 943 300 Sk. Vo zvyšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobu zamietol.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trnave rozsudkom z 27. septembra 2006 sp.zn. 23 Co 3/2006 pripustil čiastočné späťvzatie žaloby v sume 297 000 Sk, v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil. Rozsudok súdu prvého stupňa potom zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni z titulu odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia 933 200 Sk a z titulu odškodnenia bolestného 11 246 950 Sk, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyni trovy konania vo výške 180 342 Sk do rúk jej právnej zástupkyne do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Pri svojom rozhodovaní odvolací súd vychádzal zo skutkových zistení súdu prvého stupňa, ako postačujúcich pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku. Na ich základe tak (pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia) zhodne so záverom prvostupňového súdu dospel k záveru, že primeraným okolnostiam prípadu je mimoriadne zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške sedem násobku bodového ohodnotenia priznaného znalcom. Pri určovaní výšky odškodnenia vychádzal z posledného (ostatného) kontrolného znaleckého posudku vypracovaného znalcom MUDr. M. nenamietaného účastníkmi, kde ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia je obodované 2460 bodmi. Pri výške odškodnenia 60 Sk za jeden bod odškodnenie činí sumu 147 600 Sk a jej sedem násobok je 1 033 200 Sk. Keďže zhodnými výpovedami účastníkov

bolo preukázané, že žalovaná žalobkyni zaplatila z titulu odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 100 000 Sk, zostáva doplatiť 933 200 Sk. Nakoľko výška tejto sumy podľa rozhodnutia prvostupňového súdu v dôsledku započítania vyplatennej sumy len 89 900 Sk je rozdielna, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti týkajúcej sa samotnej sumy odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia zmenil tak, že žalovanú zaviazal zaplatiť žalobkyni z tohto titulu sumu 933 200 Sk. Pokiaľ ide o odškodnenie bolesti, odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že stav žalobkyne nie je možné považovať za ustálený. S poukazom na závery znalca, podľa ktorého z medicínskeho hľadiska po ukončení práceneschopnosti je aktuálne potrebné považovať stav žalobkyne za ustálený, zaoberal sa preto i otázkou žalobou uplatneného mimoriadneho zvýšenia náhrady za odškodnenie už vytrpených bolestí s tým, že ak bude potrebné u žalobkyne vykonať ďalšie operácie, ktoré budú mať príčinu v predmetnom poškodení na zdraví, bude jej patriť ďalšie odškodnenie za bolesť. Preto s poukazom na veľmi ťažké a početné poškodenia zdravia, ktoré žalobkyňa utrpela pri dopravnej nehode mal odvolací súd za to, že je odôvodnené výnimočné zvýšenie odškodnenia za bolesť súdom v zmysle ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. Vzhľadom na rozsah, intenzitu a trvanie tak fyzických ako i duševných bolestí, ktoré žalobkyňa v dôsledku poškodenia zdravia zažívala, dospel odvolací súd k názoru, že primeraným je mimoriadne zvýšenie odškodnenia za bolesť vo výške sedem násobku základného bodového ohodnotenia prihnaného znalcom. MUDr. M. v znaleckom posudku priznal žalobkyni bodové ohodnotenie odškodnenia bolesti v rozsahu 3302,55 bodu, čo pri ocenení 60 Sk za bod činí sumu 198 150 Sk, ktorej sedemnásobok činí 1 387 050 Sk. Keďže podľa zhodných výpovedí účastníkov žalovaná vyplatila žalobkyne z titulu odškodnenia bolesti sumu 140 100 Sk, ostáva tak doplatiť sumu 1 246 950 Sk. V dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby žalobkyňou (v sume 297 000 Sk) v priebehu odvolacieho konania, odvolací súd so súhlasom žalovanej toto čiastočné späťvzatie žaloby pripustil, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zrušil a konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, navrhla ho zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie. Zaujala stanovisko, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Pokiaľ ide o odškodnenie bolesti, s prihliadnutím na vytrpené bolesti pri samotnej nehode, pri zdĺhavom odstraňovaní následkov poškodenia zdravia, sťaženie zdravotnej pohody a celkové strádanie žalobkyne, považovala za primerané zvýšiť základné bodové

hodnotenie bolestného na žalobou požadovaný celkový tridsaťnásobok počtu bodov 3302,5. Rovnako tak priznané zvýšenie odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia nevychádza z ustanovenia § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. S prihliadnutím na to, že nie je predpoklad zlepšenia jej zdravotného stavu, za účelom dosiahnutia spravodlivej nápravy považuje za primerané povahe poškodenia na zdraví, veku žalobkyne, jej predpokladom na uplatnenie v živote, ako aj trvalým následkom dopravnej nehody zvýšiť hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia na požadovaný tridsaťnásobok, ktorý je primeraný i z pohľadu iných rozhodnutí súdov v obdobných veciach.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobkyne ako neprípustné odmietol alebo aby ho zamietol z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávannej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V prejednávannej veci je z obsahu dovolania, ktorým žalobkyňa navrhuje dovolaciemu súdu, aby rozsudok odvolacieho súdu (ako celok) zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie zrejme, že tento mimoriadny opravný prostriedok smeruje len proti tej časti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bola žaloba zamietnutá nad sumy priznané žalobkyňi z titulu odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodnenia bolestného ,

a ktorým teda odvolací súd formálne zmenil rozsudok súdu prvého stupňa. Z hľadiska prípustnosti dovolania možno za zmenu rozsudku súdu prvého stupňa odvolacím súdom považovať iba také rozhodnutie, ktorým odvolací súd vecne zmeňuje rozhodnutie súdu prvého stupňa o predmete sporu a nahrádza ho svojím iným rozhodnutím o veci samej. V porovnaní s rozhodnutím súdu prvého stupňa musí ísť o iné, rozdielne rozhodnutie vo veci samej. O takýto prípade však v prejednávanej veci nejde. Možno totiž súhlasiť s vyjadrením žalovanej k dovolaniu, že žalobkyňa prípustnosť dovolania zrejme opiera o ustanovenie § 238 ods. 1 O.s.p. V tejto súvislosti však treba uviesť, že pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, prvostupňový rozsudok zmenený nebol, keďže odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa priznal žalobkyni sedemnásobné zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a zmena spočívala len v technickom odpočte už uhradených súm žalobkyni. Preto aj keď je v tejto časti rozsudok odvolacieho súdu (formálne) označený ako zmeňujúci, ide o úplne zhodný právny názor oboch súdov nižšieho stupňa a teda v tejto časti nejde o iné, rozdielne rozhodnutie vo veci samej. O obdobnú situáciu potom ide aj pri bolestnom. Ani pri tomto uplatnenom nároku rozsudok súdu prvého stupňa nebol zmenený v časti nad priznaný sedemnásobok náhrady. Je nepochybné, že tak súd prvého stupňa ako aj odvolací súd žalobu v časti nad sedemnásobok náhrady za bolesť zamietli a preto v tejto časti nemožno hovoriť o zmene rozsudku, nakoľko právny názor v dovolaní napadnutej časti rozsudku odvolacieho súdu bol u oboch súdov nižšieho stupňa rovnaký. O iné, rozdielne rozhodnutie vo veci samej môže ísť len do výšky odvolacím súdom priznaného sedemnásobku náhrady za bolesť, keďže tu bol právny názor prvostupňového a odvolacieho súdu odlišný. Ako je však už vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedené, dovolanie žalobkyne smeruje len proti tej časti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bola nad priznané sumy žaloba zamietnutá.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnutá časť rozsudku, ktorým (ako je z vyššie uvedeného zrejme) odvolací súd prakticky potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobkyne z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p., pričom nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení.

Pokiaľ dovolateľka svoje dovolanie odôvodnila tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.) je prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v týchto ustanoveniach upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné a neboli zistené (ani tvrdené) iné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyne je neprípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p.).

O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie § 146 ods. 2 O.s.p.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. marca 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :